

2 0 2 5

Vragenuur 9 oktober

Vragenuur – 9 oktober 2025

Vragenuur, gehouden op 9 oktober 2025 te 17:00 uur.

Voorzitter: Melody Deldjou Fard

Aanwezig zijn de leden: Victor Paalman (Horizon), Ilse Raaijmakers (PvdA),

Voorts zijn aanwezig de commissieleden: Alessia Gigliotti (BIJ1), Ben van Impelen (Link)

Namens het college zijn aanwezig: Dennis de Vries, Rik van der Graaf

Griffier: Florian Bouts

Opening van het vragenuur.

Melody Deldjou Fard (Voorzitter) [00:07:32]:

Ik heb de eer om vandaag jullie vragenuurvoorzitter te zijn. Ik heet iedereen welkom, alle raadsleden, commissieleden, mensen op de publieke tribune, mensen die thuis meekijken en ook onze wethouders en met name ook wethouder Rick van der Graaf voor de allereerste keer in deze functie hier aanwezig en niet meer als collega van vragenuur. Welkom. Wij hebben een korte uur vandaag en er zijn twee vragen die we gaan behandelen. En de eerste vraag, indien er staat er al, wordt gesteld door de collega Victor Paalman van partij Horizon. En de titel is De Domtoren wordt viezig.

Victor Paalman (Horizon) [00:08:12]:

Voorzitter, dank u wel. Ja, wordt viezig. Ik wist even niet een andere naam om dat te omschrijven. Dus daarom heb ik maar voor viezig gekozen. Voorzitter, over een maand is het een jaar geleden dat de stad feestelijk de Domtoren heropende. Na vijf jaar restauratie was dit voor

Gemeente Utrecht

vele Utrechters een gelukkig moment. Zeker voor de meer recente Utrechters die de Dom nog nooit zonder stijgers hadden gezien. Toch was er ook een positieve verrassing voor de wat meer ervaren Utrechters. De Domtoren zag er weer schoon uit als parelwit en werd op een adembenemende mooie manier belicht. Als je nu naar de Domtoren kijkt, zie je nog steeds die hele mooie belichting. Maar je ziet ook dat de toren weer wat viezig en bruinig wordt. Veel Utrechtse mensen blijken er toch opvallend. Terwijl de restauratie nog geen jaar geleden afgerond is. Met dit tempo is er over een paar jaar weinig meer over van de pracht en glorie van de restauratie. Die overigens 37,4 miljoen euro kostte. Terwijl de volgende restauratie pas over 25 jaar is. Daarom de volgende vragen aan het college.

1. Is er een manier om de buitenkant van de Domtoren met enige regelmaat, ik noem eens 1 keer per jaar, schoon te maken?
2. Als dat niet mogelijk is, is er dan een andere manier om te voorkomen dat de pracht en paal van een domtoren elkaar steeds wat verder afneemt tot de volgende restauratie.
3. En drie, veel Utrechters is er ook opgevallen dat de klok soms verkeerd loopt op de dom. Eigenlijk is dat heel raar, gezien de relevantie en zichtbaarheid van de toren. In de media heeft het college al gereageerd, maar kan het college verder toelichten waarom er niet gewoon een computeraansturing wordt gebruikt voor een correcte tijd op die domtorenklok.

Melody Deldjou Fard (Voorzitter) [00:09:32]:

Hartelijk dank. Ik nodig graag wethouder Dennis de Vries uit voor de beantwoording.

Dennis de Vries (College) [00:09:46]:

Dank u wel voorzitter en ook dank voor het stellen van de vragen. Ik ga ze één voor één af uiteraard. Dan begin ik natuurlijk bij de eerste. De domtoren kan eigenlijk alleen gereinigd worden door die dom weer in de stijgers te zetten. Zoals u begrijpt is dat een enorme klus. Dat is uiteindelijk wel noodzakelijk om veilig te kunnen werken. Naast dat het gewoon een enorme klus is, kost dat heel veel geld... En kan ook juist jaarlijks schoonmaken en ervoor zorgen dat de kwaliteit van de natuursteen ook verslechtert. En het kan dus uiteindelijk ook een averechtse werking hebben. En de verkleuring van natuursteen is bovendien ook een natuurlijke proces. Dat door de jaren heen ontstaat en van toepassing is op alle monumentale gebouwen van dit materiaal. Dan het antwoord op de tweede vraag. Verkleuring en vervuiling van natuursteen is dus niet te voorkomen. En we wisten dus ook eigenlijk al aan de voorkant dat de Dom na de restauratie zou verkleuren. En verkleuring op zich is niet schadelijk of nadelig ook voor het behoud en de levensduur. En uiteindelijk ook die kwaliteit zal op termijn ook niet minder worden. Dus we gaan het alleen maar zien aan de buitenkant. En natuursteen is een natuurlijk materiaal. En verkleuring van natuursteen is dus ook een normaal proces wat door de jaren heen gewoon ontstaat. En dat is dus inderdaad van toepassing op monumentale gebouwen van dit materiaal. En de dom torens is ook geen uitzondering. En die verkleuring ontstaat onder andere door blootstelling aan de buitenlucht. Denk aan vervuilende bestandsdelen uit de lucht. En die hechten zich vervolgens ook op het oppervlak. Weersinvloeden. Bij storm en regen blijft er ook vuil kleven aan het oppervlak van het natuursteen. En het type natuursteen wat is

Gemeente Utrecht

toegepast in de toren, dat heeft een poreus oppervlak. Dus er zitten kleine poriën in en oneffenheden. En dat zorgt er ook voor dat het uiteindelijk wat verkleurt. Dan het antwoord op de derde vraag over het uurwerk. Het uurwerk van de DOM heeft een monumentale status en is ook het enige uurwerk binnen de gemeente Utrecht dat nog niet digitaal wordt aangestuurd. De afgelopen periode, we hebben het inderdaad allemaal kunnen zien, liep het uurwerk van de Dom inderdaad niet altijd goed. En daarom is ook onderhoud door een specialistisch bedrijf uitgevoerd. En hierbij zijn diverse onderdelen inmiddels vervangen en vinden er ook twee wekelijkse controles plaats. En daarnaast onderzoeken we of het mogelijk is om bepaalde onderdelen van de aansluiting van de klok te vervangen door digitale technieken. Uiteraard wel met respect voor de monumentale waarde, zodat de klok in de toekomst altijd gewoon netjes op tijd blijft lopen en ook storingen worden voorkomen. Dat was hem, voorzitter.

Melody Deldjou Fard (Voorzitter) [00:12:18]:

Hartelijk dank, wethouder. Ik kijk in de zaal. Zijn er partijen met een aanvullende vraag? Ik zie er niemand. Ik zie wel de indiener Horizon. Gaat uw gang.

Victor Paalman (Horizon) [00:12:26]:

Dank u wel voorzitter. Dank u wel voor de antwoorden op de eerste twee vragen. Ik denk dat veel Utrechters met deze vraag zaten. En er is een mooi gedeelte hier het antwoord op gekomen. Dat derde puntje. Nou blij dat er ook onderzoek naar wordt gedaan. Ik zou zeggen bel even met de collega's in Londen. Want de Big Ben die is misschien wel bekender dan Domtoren. En die loopt ook computergestuurd gewoon hartstikke correct. Maar goed ik vind het fijn om te horen dat dat ook aangepakt wordt. Want zo'n prominente klok in de stad die zo zichtbaar is. Die niet goed loopt. Dat is gênant. Dank u wel voorzitter.

Dennis de Vries (College) [00:12:52]:

Ja dank voor de tip voorzitter. Ik ga eens even bellen.

Melody Deldjou Fard (Voorzitter) [00:12:56]:

Nou, mooi. Dank u wel, wethouder. We gaan door naar de volgende vraag, die tevens ook de laatste is gelijk, voor vandaag in ieder geval. En dat is vraag zet 2 en de titel is opvang opnieuw onder druk. Deze wordt gesteld door collega van BIJ1, op mijn papier Oul Fakir, maar ik zie iemand anders, dus mag u uw naam benoemen. Dank u wel.

Alessia Gigliotti (BIJ1) [00:13:29]:

Op 10 oktober is het Wereld Dakloze Dag en staan we stil bij zichtbare en onzichtbare vormen van dak- en thuisloosheid. Maar helaas hoeven we niet ver te kijken om te zien dat er nog veel werk te doen is. Net als vorig jaar rond deze tijd is de opvang voor dak- en thuislozen weer vol.

Gemeente Utrecht

Alle bedden zijn bezet. Nieuwe mensen die aankloppen voor hulp worden weggestuurd en dat betekent slaap op straat in de kou. terwijl je dan ook nog eens een boete riskeert voor buiten slapen. Dat is onacceptabel. Voor een structurele oplossing van dakloosheid zijn niet alleen meer opvangplekken nodig, maar ook voldoende huisvesting om door te stromen. De fracties van BIJ1 en alle bovenstaande partijen maken ons zorgen hierover. Over de situatie omdat niemand buiten zou moeten slapen en stellen daarom de volgende vragen.

Hoe vaak is het in de afgelopen weken voorgekomen dat de opvang vol zat en mensen zijn weggestuurd?

Wat heeft het college ondernomen sinds duidelijk werd dat de opvang vol zat?

En welke maatregelen worden genomen om te voorkomen dat mensen opnieuw op straat moeten slapen?

Hoe anticipeert het college op de toenemende druk op de koudweeropvang naarmate de winter vordert, zodat iedereen een plek kan krijgen?

En als laatste, de ruimte aan de Savannaweg, die normaal gebruikt wordt voor de koudweerregeling, staat momenteel leeg. Kan het college deze locatie tijdelijk inzetten als opvang- of uitstroomlocatie om extra plekken te creëren?

En zo nee, waarom niet?

En wat is er nodig om dit wel te kunnen doen?

Dank u voorzitter.

Melody Deldjou Fard (Voorzitter) [00:15:02]:

Hartelijk dank. Ik nodig graag wethouder Rik van der Graaf uit voor de beantwoording.

Rik van der Graaf (College) [00:15:21]:

Allereerst dank voor de vragen natuurlijk. In de inleiding wordt een link gelegd tussen het buitenslapen en het beboeten. En dat willen we natuurlijk nogmaals benadrukken. Zoals er eerder ook in deze raad een gesprek over is geweest. Dat mensen in Utrecht absoluut niet worden beboet enkel omdat ze alleen buiten slapen. Dit gebeurt alleen als er sprake is van aanhoudende ernstige overlast of risicovolle situaties. Voor de omgeving of nog belangrijker voor deze persoon zelf. In die regel gaat het hier ook over mensen die zorg of opvang structureel afhouden, maar tegelijkertijd deze zorg en opvang keihard nodig hebben. En goed voor u om te weten, vanuit de gemeente zijn er dit jaar van 1 januari tot en met 31 augustus 11 boetes opgelegd. Op 31 mei zaten we ook al op deze 11 boetes, wat de terughoudendheid nog maar eens onderstreept. We leren dus bijna geen boetes meer uit. Dan ga ik naar de antwoorden, voorzitter. Allereerst antwoord op vraag 1. Het aantal mensen dat een beroep doet op de reguliere daklozenopvang wisselt per dag. De afgelopen weken was het inderdaad erg druk op de opvanglocaties, waarbij het een hele puzzel is om mensen samen met onze partners, die daar keihard aan werken elke dag, alles op alles om mensen een juiste plek te geven. Onze laatste informatie is dat het steeds vol is, maar nog steeds ook geen mensen zijn weggestuurd.

Gemeente Utrecht

Wanneer de opvang volledig bezet is, maken we altijd een zorgvuldige afweging en daarbij wordt gekeken naar wie het meest kwetsbaar is en wie de opvang het hardst nodig heeft. De inzet is altijd dat we zoveel mogelijk mensen een veilige slaapplek willen bieden. Dan de antwoord op vraag 2. Ik zei het al, tot op heden is het nog steeds gelukt om met veel gepuzzel iedereen die recht heeft op opvang een plek te bieden. En we zien wel heel duidelijk dat het aantal mensen dat een beroep doet op de opvang de afgelopen periode nog steeds verder is toegenomen. Ondanks de inzet op preventie, vroeg signalering en het principe wonen eerst, blijft de vraag naar opvang stijgen. En daarnaast zetten we ze dus ook stevig in op de doorstroom vanuit de opvang naar zelfstandig of begeleid wonen. Echter de beschikbaarheid en betaalbare sociale huurwoningen zijn beperkt, waardoor de uitstroom naar de opvang stopt. En mensen blijven daardoor nog steeds langer in de opvang dan menselijk is. Om de druk iets te verminderen hebben we het afgelopen jaar 50 extra opvangplekken kunnen realiseren met de extra middelen uit de voorjaarsnota. En deze plekken waren wel heel snel allemaal in gebruik. Antwoord op vraag 3. De voorbereidingen voor het openen van de KWR op de Savanneweg in Lagerweede zijn in volle gang. Zodat we op 1 november 175 bedden beschikbaar hebben om iedereen een plek te kunnen bieden die een beroep doet op deze koudweerregeling. We onderzoeken een ophoging van de vergunning zodat we in de toekomst voorbereid zijn op hogere aantallen bezoekers. En daarmee anticiperen we ook op de toekomst. Dan op vraag 4, tot slot voorzitter. Nee, dit is helaas niet mogelijk. Ten eerste staat het pand momenteel niet leeg. We zijn al bezig met de voorbereiding voor de KBR vanaf 1 november. Daarnaast spelen ook andere factoren waardoor deze locatie hiervoor niet geschikt is. De vergunning is specifiek verbonden aan de inzet voor de koudweerregeling. De omvang en ligging van het pand zijn niet geschikt en het kent grote logistieke uitdagingen. Tot slot is het op dit moment voor iedereen duidelijk dat het pand alleen beschikbaar is voor de koudweerregeling. Als deze plek ook wordt gebruikt voor reguliere opvang, kan het ook voor verwarring en onduidelijkheid leiden. Tot slot, samen met onze partners werken we dus elke dag keihard om zoveel mogelijk mensen een passende plek te geven. Hoe ingewikkeld dit ook is.

Melody Deldjou Fard (Voorzitter) [00:18:29]:

Dank u wel. Ik kijk in de zaal. Zijn er partijen met een aanvullende vraag? PvdA gaat uw gang.

Ilse Raaijmakers (PvdA) [00:18:34]:

Dank voorzitter. Er zijn gisteren ook bekend geworden tellingen van dakloze mensen in andere grote gemeenten. Daar is voor het eerst ook bekend geworden dat er kinderen op straat zijn geteld. Nu weet ik dat afgelopen winter ook kinderen bij de winteropvang in Utrecht, bij de koudweerregeling, zich gemeld hebben. Ik hoorde de wethouder niet zeggen over kinderen, maar zou hij misschien nog iets meer kunnen toelichten hoe kinderen op dit moment worden opgevangen en of we ook weten of in Utrecht kinderen op straat slapen.

Rik van der Graaf (College) [00:19:03]:

Gemeente Utrecht

Nou, dat laatste, dat voorkomen we wat ons betreft. En echt zoveel mogelijk op straat slapen. In Utrecht hebben we dit niet in de algemene daklozenopvang. We hebben speciale plekken voor kinderen mocht dit spelen. En dan leiden we ze daar naartoe. Maar vanzelfsprekend niet in de reguliere opvang. Dat lijkt me ook goed.

Ilse Raaijmakers (PvdA) [00:19:25]:

Maar het is duidelijk dat zij onder die meest kwetsbare groep vallen. Dat er wel alles aan wordt gedaan op dit moment om dat te voorkomen.

Rik van der Graaf (College) [00:19:32]:

Zeker, voorzitter. Natuurlijk, het zijn de meest kwetsbare gevallen. Kinderen, gezinnen, dan moet je ten alle tijde willen voorkomen dat deze op straat slapen. En schrijnend ook dat dat zo de laatste dagen in het nieuws ook is.

Melody Deldjou Fard (Voorzitter) [00:19:47]:

Dank u wel, wethouder. Ik had nog een hand gezien van Link. Gaat uw gang.

Ben van Impelen (Link) [00:19:52]:

Dank u wel, voorzitter. U had het over die boetes die alleen in specifieke situaties worden toegepast. En ik vroeg me af, hebben die boetes geholpen en op welke manier helpt dat?

Rik van der Graaf (College) [00:20:05]:

Dat heb ik volgens mij in het begin ook iets over gezegd. Boetes zijn we zeer terughoudend in. Dat doen we dus alleen als mensen zelf in gevaar zijn. Of voor hun omgeving of voor zichzelf. En vanuit een psychose of kwetsbare toestand toch echt hulp nodig hebben. En daar niet op alle zorg en zaken die we op hebben gezet niet leiden. Totdat we daadwerkelijk naar die zorg toe leiden. Dan is het een uiterst redmiddel wat we in de instrumentenkist hebben zeer terughoudend zijn om dat te gebruiken. Ik zei het al, 11 dit jaar. Dus het is echt zeer terughoudend. En sinds mei is er dus ook geen enkele boete meer uitgedeeld.

Ben van Impelen (Link) [00:20:40]:

Ja, dank u wel. Alleen dan geeft het nog steeds geen antwoord op de vraag hoe dat dan helpt, een boete, zeg maar, in dit soort gevallen. Ik had heel goed gehoord dat het een specifieke gevallen is bij hele moeilijke, ingewikkelde gevallen. Maar in hoeverre helpt een boete...

Rik van der Graaf (College) [00:20:55]:

Het is natuurlijk voor mij ook een ingewikkeld debat waar je ook meer woorden aan zou willen wijden dan kort in een vragenuur. Volgens mij heeft hij er een jaar geleden uitgebreid over gedeputeerd in een commissiedebat van een hele middag. Maar als ik kort mag zijn, dit is een uiterst middel om mensen ergens naartoe te begeleiden. En helpt het? Ja, het kan dus ook mensen die in gevaar zijn of die in onveilige situaties leven of zwaar psychotisch zijn. Kan dit een stok achter de deur zijn die mensen dat setje geven om toch naar zorg of naar binnen te gaan als het buiten vriest? Of min 10 is. Dat is hetzelfde. Maar dat kan in ieder geval een moment zijn dat mensen dus toch daar naartoe worden begeleid. En dus ook passende hulp en opvang kunnen krijgen. En daarmee kunnen overleven.

Melody Deldjou Fard (Voorzitter) [00:21:37]:

Dank wethouder. Ik zie niemand anders, dus ik ga terug naar de indiener BIJ1. Gaat uw gang voor een aanvullende vraag.

Alessia Gigliotti (BIJ1) [00:21:43]:

Dank voorzitter en bedankt voor de beantwoording. Er werd net al gesteld dat er sinds afgelopen jaar 50 extra plekken zijn. Maar we zitten dus nu al aan de max daarvan. We zitten vol en dat er nog niemand is weggestuurd. Waarvan wij ook andere dingen horen namens de experts in Utrecht. Dat betekent dat als er één persoon extra aanklopt, we al aan de max zitten. Het groeit met de aantal plekken die nodig is, groeit dus. Is dit niet een teken dat er nog meer plekken nodig zijn?

Rik van der Graaf (College) [00:22:12]:

Dank ook voor deze vraag. En dat is natuurlijk iets wat we breed zien. Of we het nou over Oekraïne hebben, of over EU-arbeidsmigranten. Op allerlei plekken wringt het en het is gewoon vol. En zijn de opvangplekken ook vol. Het zal met elkaar ook weer een gesprek zijn wat we met elkaar hebben. En wat we doen heb ik aangegeven. We puzzelen continu om te kijken waar we plekken voor mensen kunnen vinden. Gaat het onkwetsbare mensen, gaan we daar altijd een plek voor regelen? Dan proberen we daar ook creatief in te zijn, dus hotels of andere zaken te regelen. We zetten alles op alles om deze mensen van straat te houden. Maar kunnen we het altijd voorkomen? Nee, dat kunnen we ook niet.

Melody Deldjou Fard (Voorzitter) [00:22:50]:

Dat was voldoende, denk ik. Dank u wel, wethouder, voor de beantwoording. En ik dank iedereen voor de aanwezigheid. Dat was het voor vandaag. We zien elkaar volgende keer bij een volgende Vragenuur. Fijne avond.

Gemeente Utrecht